

Adviseur: Melanie Gils - van der Loo

Nummer: 1244

Datum: 16 februari 2015

Onderwerp: Duurzaamheidsparagraaf

### Inleiding

In het Raadsdocument 2014 - 2018 staat de wens geformuleerd om raadsvoorstellen te voorzien van een duurzaamheidslabel/-paragraaf. Daarnaast sluit het toevoegen van een duurzaamheidsparagraaf aan bij twee kernwaarden uit het Missie-Visie document van Dalfsen: duurzaamheid en ruimtelijke kwaliteit. Doel van deze duurzaamheidsparagraaf is het inzichtelijk maken van de gevolgen van raadsbesluiten voor de ambitie CO<sub>2</sub>-neutraal in 2025, maar ook voor duurzaamheid in brede zin.

### Voorstel

1. Een duurzaamheidsparagraaf toe te voegen aan het format voor zowel college- als raadsvoorstellen.
2. De duurzaamheidsparagraaf in ieder geval in te vullen bij alle voorstellen die betrekking hebben op: ruimtelijke ontwikkeling, openbare ruimte, water en riolering, verkeer, groen, recreatie, economie en bouwen en wonen. In overige gevallen wordt de duurzaamheidsparagraaf ingevuld indien dit naar het oordeel van het college toegevoegde waarde heeft.
3. Het effect van de duurzaamheidsparagraaf na twee jaar te evalueren.
4. De gemeenteraad te informeren over dit voorstel met het bijgevoegde informerende raadscommissievoorstel.

### Argumenten

#### 1.1 *De duurzaamheidsparagraaf maakt college- en raadsvoorstellen sterker.*

Door te kijken naar de gevolgen van het voorstel voor het brede spectrum van duurzaamheid, kunnen zorgvuldiger afwegingen worden gemaakt. Daarnaast wordt de flexibiliteit van het voorstel vergroot, doordat alternatieven in beeld worden gebracht. Tot slot zorgt het toevoegen van een duurzaamheidsparagraaf voor een doorlopende focus op de duurzame ambities die de gemeente Dalfsen heeft en het behalen ervan.

#### 1.2 *De duurzaamheidsparagraaf maakt een integrale belangenafweging mogelijk.*

De duurzaamheidsaspecten waarop getoetst wordt zijn afkomstig uit een diversiteit van beleidsstukken die op diverse afdelingen zijn opgesteld. Door deze criteria bij elkaar te brengen en af te wegen, wordt integraliteit bevorderd. Ook zorgt het toevoegen van de duurzaamheidsparagraaf voor meer integrale samenwerking tussen de eenheden.

#### 1.3 *Door het toevoegen van een duurzaamheidsparagraaf worden duurzaamheidsambities vanaf de start/voorfase van projecten en beleidsvorming integraal meegenomen.*

Medewerkers worden gestimuleerd om vanaf de start van de beleidsvorming het thema duurzaamheid mee te nemen, omdat in de duurzaamheidsparagraaf een goede beargumentering moet worden gegeven waarom het voorstel wel of niet voldoet aan de gestelde duurzaamheidsaspecten.

#### 2.1 *De duurzaamheidsparagraaf is vooral van belang voor besluiten die betrekking hebben op ingrepen in de fysieke leefomgeving, omdat duurzaamheid over het algemeen wordt gedefinieerd als zorgvuldig omgaan met deze fysieke leefomgeving.*

Wanneer we kijken naar de officiële definitie van duurzame ontwikkeling uit het Brundtland-rapport, zien we dat deze uitgaat van een manier van omgaan met de aarde, waarbij de belangen van toekomstige generaties bewoners niet worden geschaad. Met andere woorden: toekomstige generaties moeten kunnen rekenen op een gezonde aarde met goed functionerende ecosystemen en voldoende grondstoffen. Daarom is het vooral van belang om bij besluiten die invloed hebben op deze fysieke leefomgeving de gevolgen voor duurzaamheid in acht te nemen. Daarnaast is het echter niet uitgesloten dat de duurzaamheidsparagraaf wordt ingevuld bij voorstellen die meer

betrekking hebben op een duurzame samenleving, waarbij zorg voor elkaar centraal staat. Ook dit is duurzaamheid.

### *3.1 Evaluatie zorgt voor een focus op de juiste invulling en gebruik.*

Een duurzaamheidsparagraaf heeft alleen effect als deze op een correcte wijze wordt gebruikt en ingevuld. Daarom wordt na twee jaar bekeken in hoeverre de duurzaamheidsparagraaf het college en de raad ondersteunt in het besluitvormingsproces. Daarnaast is het toevoegen van de duurzaamheidsparagraaf aan voorstellen een leerproces, veel gemeenten worstelen nog met een juiste invulling. Daar waar noodzakelijk wordt de duurzaamheidsparagraaf aangepast.

## **Kanttekeningen**

### *1.1 De duurzaamheidsparagraaf kan het totstandkomingsproces van college- en raadsvoorstellen vertragen.*

De duurzaamheidsparagraaf vraagt een extra integrale afweging van duurzaamheidsaspecten door de opsteller van het voorstel. Deze afweging kost tijd. Echter, deze extra inspanning zorgt tegelijk ook voor sterkere en meer integrale voorstellen, waardoor het besluitvormingsproces wordt vergemakkelijkt.

### *2.1 Door het wel of niet invullen van de duurzaamheidsparagraaf in sommige gevallen niet verplicht te stellen, kan het zijn dat een duurzaam afwegingskader mist waar dit wel gepast was geweest.*

Door de duurzaamheidsparagraaf standaard aan het format van college- en raadsvoorstellen toe te voegen, zal de opsteller van het voorstel moeten afwegen om de duurzaamheidsparagraaf wel of niet in te vullen. De opsteller zal daarbij ook voor zichzelf moeten beargumenteren waarom een duurzaamheidsparagraaf eventueel niet wordt ingevuld. In de gemeentelijke organisatie van Dalfsen werken taakvolwassen medewerkers, die deze afweging op goede wijze kunnen maken.

### *2.2 Het is nog onduidelijk hoe de duurzaamheidsparagraaf in de praktijk eruit komt te zien.*

Om u een indruk te kunnen geven van de duurzaamheidsparagraaf in de praktijk zijn twee raads-/collegevoorstellen als voorbeeld genomen en is hier een fictieve duurzaamheidsparagraaf bij geschreven.

#### **Voorstel 1 Rood voor Rood Middeldijk en Westeinde 112-114**

Dit Rood voor Rood plan levert een positieve duurzaamheidsbijdrage. Er wordt een betere landschappelijke inpassing bereikt doordat er budget wordt vrijgemaakt voor de inrichting van de beide kavels. Daarnaast komt er een investering vrij voor het landschapsfonds Reserve Ruimtelijke Kwaliteit, waarmee de kwaliteit van het (openbaar) groen verbeterd kan worden. Door asbestverwijdering te stimuleren levert het plan een bijdrage aan de thema's bodem, afval en lucht. Het project levert daarnaast een bijdrage aan de ambitie CO<sub>2</sub>-neutraal, door duurzame energieproductie op het erf mogelijk te maken. Aandachtspunt blijft het stimuleren van duurzame woningbouw op de nieuwe kavel aan de Middeldijk. Op dit moment is al zichtbaar dat de nieuwe woning niet zongericht is gesitueerd<sup>1</sup>. Bij het traject voor de omgevingsvergunning kan geadviseerd worden over energieneutrale nieuwbouw en duurzaam materiaalgebruik. Dit ligt echter buiten de scope van het huidige voorstel.

#### **Voorstel 2 Actualisatie GVVP**

Dit plan levert een positieve duurzaamheidsbijdrage voor het aspect verkeer door toepassing van het hoofdstuk Duurzame Mobiliteit. Hierin wordt de lijn uitgezet voor het faciliteren en stimuleren van duurzame vervoersalternatieven. Ook op het thema leefbaarheid is de score positief. Verkeer in de vorm van bereikbaarheid is positief voor de sociale cohesie binnen de gemeente en daarbuiten. De hoofddoelstelling van het GVVP blijft gericht op de doorstroming en bereikbaarheid van economisch belangrijke locaties voor gemotoriseerd verkeer. Dat streven botst met de doelstelling een CO<sub>2</sub>-neutrale gemeente te zijn in 2025, omdat het aandeel CO<sub>2</sub> door verkeer in een plattelandsgemeente als Dalfsen vrij hoog is. Dat betekent dat er veel compenserende maatregelen op de andere thema's nodig zijn als de uitstoot door gemotoriseerd verkeer onveranderd blijft.

<sup>1</sup> Dit is een fictieve duurzaamheidsparagraaf. Op dit moment zijn we nog lerend, het is de bedoeling dat duurzaamheid d.m.v. de duurzaamheidsparagraaf vanaf het begin van een project/proces wordt meegenomen. Bij dit voorstel is dit nog niet gebeurd.

**Overlegd met...**

Griffie

Eenheid Maatschappelijke Ondersteuning

Eenheid Ruimtelijke Ontwikkeling

Eenheid Publieksdienstverlening (vergunningverlening)

Eenheid Openbare Ruimte

Enkele raadsleden

**Financiële dekking**

Niet van toepassing.

**Communicatie**

Zie kopje uitvoering.

**Uitvoering**

1. Er wordt een handreiking duurzaamheidsparagraaf opgesteld. Deze handreiking kunnen medewerkers gebruiken als leidraad bij het invullen van de duurzaamheidsparagraaf.
2. Aan raadsvoorstellen en collegevoorstellen wordt het kopje 'Duurzaamheid' toegevoegd. Onder dit kopje staat de volgende tekst:
  - Geef aan welke gevolgen (positief en negatief) het beleidsvoornemen of het voorgestelde besluit heeft voor de op jouw voorstel van toepassing zijnde duurzaamheidscriteria. Laat je hierbij leiden door de checklist in de Handreiking Duurzaamheidsparagraaf.
  - In hoeverre levert je voorstel een bijdrage aan de vastgestelde duurzaamheidscriteria, zijn er nog duurzame(re) alternatieven?
3. Na vaststelling in college en raad zullen de medewerkers via e-mail worden geïnformeerd over het op de juiste manier invullen van de duurzaamheidsparagraaf.
4. Na twee jaar zal de duurzaamheidsparagraaf worden geëvalueerd, waarbij de volgende vragen centraal staan:
  - a. Wordt de duurzaamheidsparagraaf correct en toereikend ingevuld?
  - b. Wordt de duurzaamheidsparagraaf bij alle (van toepassing zijnde) raadsvoorstellen ingevuld?
  - c. Biedt de duurzaamheidsparagraaf de raad een goede houvast om de juiste afwegingen te kunnen maken?

**Vertrouwelijkheid**

N.v.t.

**Bijlage(n)**

1. Handreiking Duurzaamheidsparagraaf